

TÜRKİYE MÜHENDİSLİK HABERLERİ

YIL : 9 CİLT : 9 SAYI : 99

Kurucusu : Orhan YAVUZ
Sahibi : İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
Adına : Dumrul APAK
Yayın ve Yazı İşleri Müd : Tarık HALULU
Yayın Komitesi Başkanı : Hüsameddin GÜZ
Yayın Komitesi Üyesi : Dumrul APAK
Yayın Komitesi Üyesi : Hüseyin CÖNTÜRK

★

İdare Merkezi :

Atatürk Bulvarı No: 86/10 Yenışehir — Ankara
Tel : 12 13 69

★

Dizildiği ve Basıldığı Yer :

Türkiye Ticaret Odaları Birliği Matbaası - Ankara

★

Abone Tarifesi :

Fiyatı : 5,00 lira, Yıllığı : 60,— lira olup, dış memleketler için 10,— ve 120,— liradır. Yıllık abone tutarına özel sayı bedelleri de dahildir.

Türkiye Mühendislik Haberleri Dergisi İnşaat Mühendisleri Odası üyelerine bedelsiz gönderilir.

★

Telif Hakları Tarifesi :

Derginin beher standart sayfası, telif yazılar için 30,- lira; tercüme yazılar için 20,- lira; orijinal şekil ve resimler için 30,- liradır. Orijinal karikatürlere 50,- liraya kadar telif hakkı ödenir.

★

Gönderilen yazı ve resimler basılsın basılmasın iade olunmaz. ★ Yayın Komitesi gönderilen yazılar üzerinde gerekli düzeltmeyi yapmağa selâhiyetlidir. ★ Basılan tercüme yazılardan dolayı her türlü sorumluluk çevirene aittir. ★ Yayınlanan yazılardaki fikir ve teknik kanaatler yazarlarına ait olup İnşaat Mühendisleri Odası'nı ve dergiyi ilzâm etmez. ★ Dergideki yazılar kaynak gösterilmek şartıyla başka bir yayın aracında yayınlanabilir flânlardan sorumluluk kabul olunmaz. ★ Dergiye gönderilen çeviri ve fotoğrafların kaynaklarının gösterilmesi gerekir.

BAŞYAZI

Sayın Meslekdaş,

İçinde bulunduğumuz altmış senelerinin memleketimiz tarihinde özel bir yeri olacağını hissediyoruz; toplumumuzda bir silkinme var. Durumun, 1960 dan evvelki kırk senelik devredekinden farklı olduğuna şüphemiz yok. Cumhuriyeti kuranlar, sosyal yetersizliğimizin farkında oldukları için, Onuncu yılda «15 milyon genç yaratmak» la övünmüşlerdi ve bu günlerin hasreti içinde idiler.

Bugün millî suur hakikaten uyanmış ve doğru ve ideal yolu kendi kendine bulmak için çabaalamaktadır.

Bu kıpırdanmanın neticesi olarak her alanda mevcut sistem ve geleneksel fikir ve şekiller incelenmekte genel dünya görüşüne uygun olan yenileri aranmaktadır.

Bu konuda hissemize düşen vazife kendi mesleki topluluğumuzun çalışmasını gözden geçirmek, aksayan taraflarımızı bildiğimiz halde bu duruma göz yummaktansa gücümüzün yettiği kadar şartlarımızı ıslah etmektir.

Odamızın sekiz dokuz senelik faaliyeti esnasında teşkilât yapısını ve çalışma sistemini tetkik edecek olursak bugün kendini gösteren aksaklıklar şunlardır :

a) Toplam üye adedi 3500 ün üstünde olan Odamızın İdare Heyeti seçimleri 300-400 kişilik bir topluluğun iştiraki ile yapılabilmektedir. Yabancı memleketlerdeki benzer mesleki teşekküllerde bu gibi seçimler, bir seçim heyetinin muayyen esaslara göre evvelden hazırladığı namzet listelerine göre posta ile gönderilen oyların da sayılması suretiyle yapılmaktadır.

b) Bir İdare Heyetinin vazifesi bittiği andan itibaren bir kaç hafta sonra yeni İdare Heyeti çalışmasına başlayabilmektedir. Bu bir sistem hatasıdır, bir idare heyetinin vazifesi bitmeden en az üç ay evvelden yeni İdare Heyeti seçilmiş bulunmalıdır. Devir teslim ve vazife intikali rahat ve kesiksiz olmalıdır.

c) İdare Heyetleri senede en az 15 toplantı yapılabilmektedir. Efektif 100 saatlik mesai ile Odamın aynı sene içindeki faaliyetinin plânlanması, tatbiki, kontrolü ve gelecek senelere ait projelerinin tetkiki imkân haricindedir.

İdare Heyetleri memleket çapında mesleğin geleceği ile ilgilenmeli ve genel konu ve prensip çalışmalarını ile sınırlandırılmalı ve günlük işlerle meşgul olmamalıdır.

Günlük işler daimî bir idarî teşkilât tarafından tedvir edilmelidir. Bu teşkilâtın selâhiyetleri realist bir şekilde ve belirli olarak sınırlandırılmalıdır.

Çalışma sistemi otomatik mürakabe esasına göre kurulmalı, yetkisi içinde aldığı kararlar üzerinde İdare Heyetinin kontrol ve hesap sorma hakkı bulunmalı, yetkisi dışında İdare Heyeti kararlarına dayanarak hareket etmemelidir.

Yukarıda üç maddede kısaca toparlamaya çalışılan konular Oda çalışmalarında iyi neticeler alabilmek için lüzumlu temel şartlardır. Bu şartlar tahakkuk ettirildiği takdirde Odamız duraklama devrinden kurtulmuş olacak veya daha doğrusu kendisinden beklenen ölçüde iş yapabilme kabiliyetini kazanmış olacaktır.

Bu sebeple Odada reform işine ehemmiyet vermek isteyen ve ilk genel kurula bu konuda mütchassisların fikrini de alarak olgun bir programla gelmek isteyen İdare Heyetimizin çalışmalarına bütün üyelerimizin ilgisini çekmek istiyoruz.

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana memleket içinde en verimli ve değerli hizmeti yapmış bir meslek topluluğunun üyeleri olarak bütün arkadaşlarımızdan tefferruatı sınırlarak ana dâvalarda birleşmek hususundaki yardımlarını esirgememelerini rica ederiz.

Saygılarımızla.

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

BAŞYAZI

(Hüsameddin GÜZ)

Tarafından Hazırlanmıştır 1

ANKARA OTELİ İNŞAATI

(Alper DOĞAY - Ömer Lütfi ERDEMiŞ, Nihat YALÇINKAYA, Nezih GÜRDAL, Hidayet ERBİL)

3

AVUSTRALYA'DA İNŞA EDİLEN
TIPIK BİR DOLGU BARAJ SAN-
TIYESİ ve BAZI DÜŞÜNCELER
(Şevket TOKUŞ)

11

TEKNİK KONGRE

(T. M. H.)

15

TEKNİK KONGRE TARTIŞMALARI

(Kâzım TÜRKMEN)

16

KALKINMA YOLUNDA BULUNAN
MEMLEKETLERİN FİNANSMA-
NI

(Çev. : Mustafa BİLGİNER)

19

ARZ TARİHİ

(Çev. : Tuğrul TANKUT)

21

İDARE ANLAMI ve İDARİ PİRA-
MİD

(Selâmi ÜNLÜGİL)

23

FOTOĞRAFLA MÜHENDİSLİK HA-
BERLERİ

(Dış Basın)

24

İLİM DÜNYASININ BÜYÜK KAY-
BI

(Çev. : Hüsameddin GÜZ)

26

ÇEKOSLOVAK ÇİMENTO FABRİ-
KALARI TEÇHİZATI

(B. İ. K.)

28

ODADAN HABERLER

(T. M. H. ve T. C. Resmî Ga-
zeteden iktibas)

30

TÜRKİYE İSİ BÖLGELERİ ve DU-
VAR KALINLIKLARI HESABI

(Bülent DEMİREN)

38

KISA RASATLARIN KORELASYON
ANALİZİYLE GENİŞLETİLMESİ-
NE AİT BİR MİSÂL

(Turgut DİNÇER)

41

YENİ YAYINLAR

(Cahit KARAKAŞ - Hüseyin
CÖNTÜRK)

47

İLAN TARİFESİ :

İç Sahifeler : Santimi 15 TL.

Dış Sahifeler : « 20 TL.

Dış Kapak : Maktuen 1000 TL.

Devamlı ilânlar pazarlığa tâbidir.

PLANLAMA

İNŞAAT

I. 1963 TALEBİ VE TALEBİN KARŞILANMASI :

İnşaat sektörü bir yatırımın yapı kısmıyla ilgili faaliyetlerin tümünü kapsar. Özel inşaat sektörü, çoğunlukla konut, ticari ve sanai yapılarda, resmi sektör ise kamu hizmeti olacak bütün yapı gruplarında faaliyet gösterir.

Resmî inşaat yatırımına ait ana inşaat malzemesi harcamalarını hesaplamak için her müessesenin inşa ettiği yapıların genel ortalamayı temsil eden modelleri üzerinde çalışmış, bu modellerin birim boyutuna düşen malzeme karakteristikleri bulunmuştur.

Özel sektörle ilgili bilgiler elde bulunmamakla beraber çimento tüketimi istatistikleri yardımıyla özel sektör inşaatlarındaki çimento tüketimi oranından yararlanılmıştır.

Bu varsayımdan yararlanarak, plân döneminde yüzde 7 kalkınma hızının gerçekleşebilmesi için yapılacak yatırımın gerektireceği ana inşaat malzemesi talebi hesaplanmıştır.

Tablo : 101 — Ana inşaat malzemesi talebi

Malzeme	Birimi	1963 talebi
Çimento	1 000 Ton	2 600.0
Mamul kereste	1 000 M ³	646.0
Tuğla	Milyon Tane	230.0
İnşaat demiri	1 000 Ton	295.0

Ayrıca bu yatırımın yapılması için 61,5 milyon M³ lük toprak kazısı yapacak kapasiteye ihtiyaç vardır.

Ana inşaat talebi yurt içinden karşılanabilecektir.

2. YATIRIMLAR :

1963 yılında inşaat sektörü yatırımları, toplam yatırımla birlikte tablo 102 de gösterilmiştir.

Tablo : 102 — İnşaat yatırımı

Toplam yatırım	İnşaat yatırımı (*)
9 629,9	6 063,0

d. Küçük sanayi destekliyecek kredi ve başka yardımlarda, küçük sanayinin kooperatifler şeklinde birleşmeleri gözönüne alınacaktır.

e. Atelye açmanın, kendi başına ve usta olarak bir sanayi yapmanın şartları açık olarak tesbit edilecektir.

f. Sanat okulları programlarına el sanatları ile ilgili konular eklenecek ve büyük merkezler dışındaki köy eğitiminde bölgenin el sanatları gözönüne alınarak kurslar düzenlenecektir.

Küçük sanayi ile ilgili çeşitli kursların (Çiraklar ve yetişkinler için kurslar, gezici köy kursları, hızlandırılmış kısa süreli ve iş başında yetiştirme kursları) çalışmaları aynı yönde düzenlenecek, desteklenecektir.

g. İhraç imkânı olan el sanatları, turistik eşya ve hediye eşyalarının, tescil ve gümrük işlemlerindeki zorluklar giderilecektir.

İnşaat sektöründe bugünkü organizasyon şartları değişmezse sektörün kapasitesi bu yatırımları gerçekleştirmeğe elverişli değildir. İnşaat sektörü, tablo 102 de belirtilen yatırım seviyesini gerçekleştirmek zorunda kalacağından kapasite artırıcı tedbirlerin ivedilikle alınması gerekli olacaktır.

3. TEDBİRLER :

1963 yılında alınması gerekli tedbirler aşağıda sıralanmıştır :

a. 2490 sayılı kanun aşağıdaki ana prensiplere göre değiştirilecektir.

(1) İlan süreleri uygun bir hadde indirilecektir.

(2) En ucuz teklif yerine, idarelerin kesin proje ve gerçeğe uygun analizlere göre yaptığı keşiflere en yakın teklif tercih edilecektir. Proje keşiflerinin özenilerek ve gerçeğe uygun şekilde yapılması sağlanacaktır.

(3) Uygulama projeleri ve tip detayları hazır olmadan ihale yapılmaması belirtilecektir.

(4) Proje yaptırma, araştırma ve benzeri işlerle, inşaat ve satın almalarda işin özelliklerine göre farklı usullerle ihale yaptırılabilmesi sağlanacaktır.

(DEVAMI 47. SAYFADA)

(*) Genel gider dâhil, makina, donatım hariçtir.